

jeg fastsatte de gældende regler i slagtebekendtgørelsen, hvorefter der ved slagtning af kvæg skal ske bedøvelse med boltipistol, umiddelbart efter at halssnittet er foretaget.

Jeg vil i den forbindelse gerne have lov til at understrege, at det jo ikke er et spørgsmål om, at kvæg således lider i flere minutter, efter at halssnittet er lagt. Dyret skydes med boltipistolen ganske få sekunder, efter at halssnittet er lagt. Kravet om, at dyrets krop og hoved skal være skånsomt fikseret, bevirker bl.a., at den efterfølgende bedøvelse med boltipistolen kan ske så korrekt og sikkert som muligt. Det er bl.a. den overvågende dyrlæges opgave at sikre, at kvæget er egnet til en korrekt fiksering. Er dyret for stort eller for lille til korrekt fiksering, afviser dyrlægen, at slagtningen kan ske uden forudgående bedøvelse. Kvæget bliver herefter slagtet på traditionel vis.

Herudover blev det fastsat i bekendtgørelsen, at slagtningen af fjerkræ uden forudgående bedøvelse skal ske ved manuel fastholdelse af det enkelte dyr. I dag slagtes der kun rituelt uden forudgående bedøvelse på ét slagteri i Danmark, nemlig NV-OX A/S i Slagelse. At det foregår på et eksportautoriseret slagteri skyldes kravet i slagtebekendtgørelsen om, at slagtning uden forudgående bedøvelse kun må ske under overvågning af en embedsdyrlæge. Det er nemlig kun på eksportautoriserede slagterier, der permanent er embedsdyrlæge til stede.

Frihed 2000's bemærkning om, at det skulle være et udtryk for dårlig samvittighed, er derfor helt forfejlet. Der foretages permanent dyrlægeovervågning af alle rituelle slagtninger uden forudgående bedøvelse. Herved er der skabt størst mulig vished for, at der straks gribes ind, hvis der sker fejl i forbindelse med slagtningen.

I et svar til Folketingets Retsudvalg i august i år har jeg oplyst, at der i 1998 blev slagtet i alt 1.426 kvæg, får og lam uden forudgående bedøvelse. Dette tal skal sammenholdes med 5.785 slagtninger i 1994 og 3.964 i 1996, altså tiden forud for de nugældende regler. Der er således tale om et meget lille antal rituelle slagtninger set i forhold til de hundredetusinder af kreaturer, får og lam, der årlig slagtes i Danmark på traditionel vis.

Siden 1997 er der slet ikke blevet foretaget rituelle slagtninger uden forudgående bedøvelse af fjerkræ. I årene forud blev der slagtet mellem 10 og 13 mio. stk. fjerkræ om året. En medvirkende årsag hertil er formodentlig det krav om,

at hver enkelt kylling skal fastholdes manuelt, som jeg indførte i slagtebekendtgørelsen i 1997.

Frihed 2000 har i sine bemærkninger gentaget den samme fejlagtige oplysning, som også var indeholdt i det tidligere Fremskridtspartis lovforslag fra 1997, nemlig at kun de færreste civiliserede lande tillader slagtninger af ubedøvede dyr. Nu tør jeg jo ikke udtale mig om, hvilke lande forslagsstillerne betragter som civiliserede, men som jeg oplyste i et svar til Folketingets Retsudvalg dengang, er jeg ikke enig i udsagnet om, at kun de færreste civiliserede lande tillader slagtning af ubedøvede dyr.

Ifølge de oplysninger, som jeg indhentede i 1997 om lovgivning i de enkelte EU-medlemslande, var slagtning uden forudgående bedøvelse alene forbudt i Finland, Tyskland, Sverige, Østrig og Holland. I alle lande var der dog mulighed for dispensation fra forbudet, i Sverige dog alene for så vidt angår fjerkræ og kaniner.

Jeg oplyste endvidere, at rituelle slagtninger uden bedøvelse var tilladt i alle de øvrige EU-medlemstater. Jeg er ikke bekendt med, at der siden 1997 skulle være indført forbud mod sådanne rituelle slagtninger i disse lande.

Et forbud mod rituelle slagtninger uden forudgående bedøvelse vil efter min mening utvivlsomt føre til, at kød fra dyr, der er slagtet rituelt, bliver importeret til Danmark fra andre lande. Risikoen for, at der således bliver importeret kød fra f.eks. kvæg, som ikke er blevet bedøvet umiddelbart efter halssnittet, er derfor stor.

Som jeg allerede nævnte indledningsvis, medgiver jeg fuldt ud, at der skal træffes et vanskeligt valg i denne sag. Jeg mener imidlertid, at vi med de regelændringer, som et flertal her i Folketinget støttede i 1997, har fundet et fornuftigt og godt afbalanceret punkt for de to meget tungtvejende hensyn, som står over for hinanden i denne sag, nemlig hensynet til dyrevelfærden og hensynet til andres kulturelle og religiøse traditioner.

Regeringen kan derfor ikke støtte de fremsatte lovforslag. Vi finder, at den måde, hvorpå vi i dag foretager rituelle slagtninger, er fuldt ud dyreværnsmæssigt forsvarlig.

Else Marie Mortensen (S):

De tre lovforslag, vi behandler samlet i dag, er stort set enslydende, men der er – jeg havde nær sagt heldigvis – nuancer i bemærkningerne til lovforslagene. Sådant har SF dog anstændighed nok til at citere Det Dyreetiske Råds udtal-